

Dosarul nr. 2r-113/2022
2-21026111-01-2r-16022022

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (N. Berbec)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Întreprinderea cooperatistă de alimentație publică „Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor din Republica Moldova, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cooperatistă de alimentație publică „Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor din Republica Moldova împotriva lui Constantin Chiril și Liubovi Vasiliev, intervenient accesoriu Inspectoratul Național de Securitate Publică cu privire la încasarea datoriei, împotriva încheierii din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 17 februarie 2021, Întreprinderea cooperatistă de alimentație publică „Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor din Republica Moldova a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Constantin Chiril și Liubovi Vasiliev, intervenient accesoriu Inspectoratul Național de Securitate Publică, solicitând încasarea în mod solidar din contul lui Constantin Chiril și Liubovi Vasiliev a sumei de 38 450 de lei pentru păstrarea automobilului de model „Xxxx”, numărul de înmatriculare XXXX, în perioada 31 mai 2019 - la 04 martie 2020, cât și încasarea în mod solidar din contul lui Constantin Chiril și Liubovi Vasiliev a taxei de stat în mărime de 1153,50 de lei.

Prin hotărârea din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată.

S-a încasat de la Constantin Chiril în beneficiul ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din Republica Moldova suma de 38 450 de lei pentru păstrarea automobilului, suma de

1 153,50 de lei drept taxa de stat achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată, precum și suma de 100 de lei cheltuieli pentru citarea publică a pârâtului, în rest, acțiunea s-a respins.

S-a admis parțial cererea înaintată de Liubovi Vasiliev și s-a încasat de la ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din Republica Moldova suma de 2 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică.

La 26 august 2021 (data de pe plicul poștal), ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din Republica Moldova a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

Prin încheierea din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din Republica Moldova împotriva hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

La 25 ianuarie 2022 (data de plicul poștal), ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din Republica Moldova a declarat recurs împotriva încheierii din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii și restituirea cauzei pentru rejudecare.

În motivarea recursului, a invocat că încheierea instanței de apel este nefondată or, potrivit materialelor cauzei de către reclamant a fost depusă cerere de examinare a cauzei în lipsă, din care considerente dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la 21 iulie 2021 în lipsa participanților la proces.

Recurentul a menționat că despre data pronunțării hotărârii nu a cunoscut, iar pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată hotărârea contestată a fost publicată doar la 01 octombrie 2021. Cu conținutul hotărârii din 21 iulie 2021 a făcut cunoștință la 04 august 2021 când a recepționat-o prin intermediul oficiului poștal. Respectiv a depus apel nemotivat la 26 august 2021, în interiorul termenului legal.

Recurentul a susținut că soluția instanței de apel cu privire la încălcarea de către apelant a termenului de depunere a apelului contravine normelor de drept procedural și este în contradicție cu circumstanțele cauzei.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces la 13 decembrie 2021 (f.d. 139), însă la materialele dosarului lipsesc date care ar confirma recepționarea acesteia.

Astfel, recursul declarat la 25 ianuarie 2022 este în termen.

La 16 februarie 2022, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului declarat de ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din Republica Moldova, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 156), însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copie certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

La caz, se constată că prin încheierea din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită ca fiind depusă tardiv cererea de apel depusă de ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din Republica Moldova împotriva hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Colegiul învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Potrivit cererii de recurs, recurentul a indicat faptul că litigiul a fost examinat în lipsa sa, aflând despre existența hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central la 04 august 2021.

Examinând materialele cauzei, Colegiul conchide că argumentele invocate în cererea de recurs nu pot fi reținute or, acestea poartă un caracter declarativ, nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Astfel, Colegiul examinează legalitatea și temeinicia încheierii din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău la momentul pronunțării acesteia. Respectiv, înaintând cererea de apel la 26 august 2021, ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din Republica Moldova nu a formulat cerință de repunere în termen a apelului, indicând doar asupra circumstanțelor în care a aflat despre existența hotărârii primei instanțe.

Or, după cum rezultă din actele cauzei, dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la 21 iulie 2021, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă de ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din Republica Moldova, abia la 26 august 2021 prin intermediul oficiului poștal, pe când termenul-limită de depunere a apelului a expirat la 20 august 2021.

Totodată, instanța de recurs consideră declarative argumentele recurentului precum că, despre data pronunțării hotărârii nu a cunoscut, iar pe pagina Portalului Național al Instanțelor de Judecată hotărârea contestată a fost publicată la 01 octombrie 2021 or, având calitatea de reclamant în proces, recurentul urma să depună diligența și să întreprindă măsurile necesare pentru a-și proteja drepturile de acces la instanță, sau legislația procesual civilă în vigoare stipulează cert că indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, termenul de declarare a apelului de 30 de zile prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, dar nu de la data recepționării (comunicării) actului judecătoresc sau încetării circumstanțelor care au dus la omiterea termenului de procedură.

Mai mult, potrivit Portalului Național al Instanțelor de Judecată se confirmă că dispozitivul hotărârii din 21 iulie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central a fost publicat la data de 21 iulie 2021, astfel recurentul a avut posibilitatea contestării hotărârii primei instanțe în interiorul termenului de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Astfel, legislația procedurală de rând cu stabilirea anumitor drepturi procedurale participanților la proces, instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricăror abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei concluzii false de prelungire a termenului de depunere a apelului.

Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 § 1 al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către ÎCAP „Coopalimentara” a UCCC din Republica Moldova sunt neîntemeiate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. art. 427 alin. (1) lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea cooperatistă de alimentație publică „Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor din Republica Moldova.

Se menține încheierea din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cooperatistă de alimentație publică „Coopalimentara” a Uniunii Centrale a Cooperativelor din Republica Moldova împotriva lui Constantin Chiril și Liubovi Vasilev, intervenient accesoriu Inspectoratul Național de Securitate Publică cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh